

Svájci-Magyar Együttműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci-Magyar Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

## SZAKMAI BESZÁMOLÓ ŪRLAPJA

### A) RÉSZTVEVŐ INTÉZMÉNY ADATAI

#### SZÉKHELY INTÉZMÉNY ADATAI\*

Intézmény neve:	
OM azonosítója:	
Címe:	
Telefonszáma:	
E-mail címe:	
Vezetője:	
Az intézmény képviselőjére jogosult személy neve	

\* Csak tagintézmény jelentkezése esetén kell kitölteni!

#### INTÉZMÉNY/TAGINTÉZMÉNY ADATAI

Neve:	Napraforgó Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola
OM azonosítója:	031114
Címe:	4029 Debrecen, Eötvös utca 46-48.
Telefonszáma:	0652/415-147
E-mail címe:	<a href="mailto:waldorf@napraforgoiskola.hu">waldorf@napraforgoiskola.hu</a>
Vezetője:	Gondáné Paszternák Klára
Vezető elérhetősége:	0670/947-8527
Az intézmény képviselőjére jogosult személy neve	Gondáné Paszternák Klára

### B) TÁMOGATÁSSAL KAPCSOLATOS ADATOK

Támogatási szerződés száma: EIP-2015/1-0066

A szerződésben rögzített KOKOSZ által megítélt támogatási összeg: 144.000 Ft  
Jelen beszámolóban elszámolásra benyújtott a KOKOSZ által megítélt támogatási összeg: 144.000 Ft

A szerződésben rögzített, a program megvalósításához biztosított önerő összege: 16.000 Ft

A jelen beszámolóban benyújtott, a program megvalósításához biztosított tényleges önerő összege: 16.000 Ft

A szerződésben rögzített támogatás intenzitása: 90 %

Jelen beszámolóban benyújtott, a pénzügyi elszámolás űrlapján szereplő támogatás intenzitás %-os értéke: 90%

Támogatásban részesülő tanulók száma (szerződésben rögzített tanulók létszáma): 8 fő  
Programon részt vett tanulók száma (jelen beszámolóban benyújtott létszám): 8 fő



Svájci-Magyar Együttműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci-Magyar Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

### **C) EGYÉB ADATOK, INFORMÁCIÓK**

A szakmai beszámoló kitöltésért felelős pedagógus/kapcsolattartó neve:	Hegedűsné Tóth Judit
Levelezési címe:	4029 Debrecen, Eötvös u. 46-48.
Telefonszáma:	06-20/ 360-3850
E-mail címe:	<a href="mailto:juco75@freemail.hu">juco75@freemail.hu</a>

### **D) ERDEI ISKOLA SZOLGÁLTATÓ ADATAI**

Az erdei iskola neve:	E-Misszió Természetvédelmi Egyesület Csiperke Erdei Iskola és Tábor
Megye:	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
Helység:	Márokpapi
Irányítószáma:	4932
Utca, házszám:	Kossuth u. 111.
Programszervező/ kapcsolattartó neve:	Szőke Zsuzsa
Telefon:	06-20-431-8086
Fax:	
Mobil:	06-20-431-8086
E-mail:	<a href="mailto:szokezs@e-misszio.hu">szokezs@e-misszio.hu</a>
Az erdei iskola fenntartója/üzemeltetője:	E-misszió Természetvédelmi Egyesület

### **E) AZ ERDEI ISKOLA PROGRAMON RÉSZTVEVŐK ADATAI**

#### **Résztevő osztályok/csoportok (pl. 3.b):**

#### **8. osztály – összlétszám: 8 fő**

- B. Ákos Bors
- K. Gerrit Nathanael
- J. Martin Levente
- K. Sára
- O. Dorca
- R. Dániel
- S. Dóra
- V.-V. Júlia Dóra

#### **A programon résztvevő tanulók száma: 8 fő, melyből:**

- 0 fő SNI
- 0 fő HH
- 0 fő HHH
- 3 fő BTM





Svájci-Magyar Együttműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci–Magyar Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

## F ) A MEGVALÓSÍTOTT PROGRAM ADATAI

A megvalósított erdei iskola program időintervalluma:

2015. év 05. hónap 11. nap - 2015. év 5. hónap 15. nap

		1. foglalkozás	2. foglalkozás	3. foglalkozás	fakultatív program
1. nap	Hozott	<u>Növényismeret másképp: Fibonacci számsor keresése a természetben: virágszirmok száma</u>		Csillagtúra, az éjszaka hangjai, tájékozódás a csillagok segítségével, csillagképek	
	kért	Ismerkedés a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzettel (kialakulása, természetföldrajza, életközösségei)	A fás legelők növényei: Túra a közeli hagyásfás legelőre *növényismeret, dendrológiai ismeretek, cserjeismereti játék	Térképészet Tájékozódás a természetben: iránytű használata, tájékozódás a térképen	Ökológiai játékok - Minden mindennel összefügg - táplálékhálózat készítése
2. nap	hozott	<u>Művészeti megközelítés: vázlatos templomrajz</u>	Csillagképek másKÉPp – a népmesék, mondák tükrében		
	kért	<b>A műemlékek és a víz napja</b> Kerékpáros túra Csarodára és Tákosra; templomok, Keresztszemes Múzeum és a tájház megtekintése. Ismerkedés a régi kor használati eszközeivel és művészetével.	Terepmunka, vízminták begyűjtése Csarodánál* és Vásárosnaményban a Tiszán. A gyűjtött anyag vizsgálata mikroszkóppal. Vízminőséget jelző "parányok" megfigyelése, bagolyköpet vizsgálat, kisemlős határozás.	Kézműves foglalkozás: kollázs készítés, pólófestés, origamizás (forgószinpad-szerű csoportmunka)	





Svájci-Magyar Együtműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci-Magyar Együtműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

3. nap	hozott	<u>Pasztellrajz gyógynövények- ről – művészeti munka</u>	<u>A felhő- képződmények megfigyelése és lefestése – művészeti munka</u>		
	kért	<b>A hegyképződés és a meteoroló- gia napja</b> Túra a Tarpai- hegyhez: Terepmunka, növényhatározási gyakorlat, gyógy- növények isme- rete és gyűjtése*	Meteorológiai ismeretek és mérőeszközök: Az időjárás elemei, keletkezésük, felhőfajták felismerése. Hogyan jelzik az egyes állatok az időváltozást? Esőmérő, nedvességmérő, barométer használata		
4. nap	hozott				
	kért	<b>Környezet- és egészségvédelem napja</b> Kirándulás a Csiperke Tanösvényen és a Téb-erdőben* (Megfigyelési szempontok és a tájékoztatóablák alapján a tan- ösvény vezető füzet feladatainak megoldása, az erdő fogalma, alkotói, felépí- tése, szezonális és ciklusos változások az erdőben, Magyarország fás társulásai)	Egészség- és kör- nyezetvédelem: választható témák: mindennapi Eledeleink – élelmiszeradalé- kok, globális problémák, üvegházhatás, ózon probléma, hulladékokról mindenkinek, ökológiai láblenyomat,  Ökológiai fogyasztóvédelem	Diaelőadás - a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzetről*	





Svájci-Magyar Együttműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci-Magyar Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

5. nap	hozott			
	kért	<p><b>Ezt tanultam az erdei iskolában</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>o Akadályverseny, játékok, vetélkedő a tanultakból</li> <li>o Értékelés, Jutalmazás</li> <li>o Iskolazárás</li> </ul>		

Jelölje \*-gal a NATURA 2000-hez kapcsolódó foglalkozást/foglalkozásokat!

Aláhúzással jelezze azokat a foglalkozásokat, amelyeket a kísérő pedagógusok valósítanak meg!

A táblázat szükség szerint bővíthető

**Kérem, mutassa be röviden az erdei iskola programjának megvalósulását és annak hatását a tanuló csoport ismereteinek bővítése és közösségkövető ereje tükrében! (max: 1 oldal)**

A Napraforgó Waldorf Iskola 8. osztálya 2015.május 11-15. között az E-misszió Természetvédelmi Egyesület Csiperke erdei iskolájában vett részt Márokpapiban. Az egyhetes program során megtapasztalhattuk a Natura 2000 hálózat részét képező tájegység természetes, színes élővilágban gazdag gyönyörűségét.

- A sokszínű szakmai program lehetőséget adott az elmélyültebb tanulás, a természet sokféleségének „megtapasztalására”. Belvárosi iskolánkba járó diákjainknak ez különösen fontos lehetőséget jelentett.
- Történelmi szempontból megvizsgáltuk, miért van a három megye /Szabolcs-Szatmár-Bereg/ címerének mindegyikében jelen a hal: választ kaptunk a korábbi állapotok, a még szabályozatlan Felső-Tisza vidékének megismerése által. Élőben láthattuk a gátépítés, a zsilipek elhelyezésének műveleteit – a Natura 2000 hálózat részét képező vidéken egyaránt képet kaptunk a hagyományos ártéri gazdálkodásról és a jelenlegi védekezés-hasznosítás fontosságáról.
- Kerékpáros túránk során nemcsak Csarodára és Tákosra látogattunk el, hanem a Tiszában is megfürdünk. A töltésen való kerékpározás, a közös fürdés, homokvárépítés vidám közösségépüléssel járt együtt.
- A lent részletezett természettudományos ismeretek mellett történelmi, néprajzi kapcsolódást jelentett a tarpai szárazmalom, a csarodai és tákosi templom, a népi építészet megismerése.
- Fizika és földrajz tantárgyakhoz egyaránt kapcsolódott a meteorológia témaköre, melyhez a szakszerű magyarázatok-megtapasztalások-megfigyelések mellett művészi munkával is csatlakoztunk: akvarell festményeinken az akkori-ottani gomolyfelhőket próbáltuk megjeleníteni. A csillagképek valós felismerését-beazonosítását könnyítette meg az előzetes diavetítés.







Svájci-Magyar Együttműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci–Magyar Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

### **Hány darab NATURA 2000 modult valósított meg a program során? Mutassa be őket röviden! (max: 1 oldal)**

**5 db** – lent részletezve

- A terepbejárások-túrák mellett meglátogattuk a nagyari Látogatóközpontot-Natúrparkot, ahol interaktív néprajzi- és természettudományos kiállítást tekinthettünk meg, ill. a Natura 2000 hálózat\* részét képező tájegység élővilágáról bővíthettük élményszerűen ismereteinket.
- A Tarpai Szőlőhegy–Tarpai Nagy-erdő\* túraútvonal-tanösvény a hagyományos gazdálkodás és a biológiai sokféleség kapcsolatára volt jó példa. A Nagy-Erdő és a környező gyepék színes élővilága, a sokféle madárhang megismerése, a különleges lepkék-gyíkok látványa, a nyomolvasás, a cserjék mozgásos játékkal egybekötött megismerése, a gyógynövények látványa mellett teájuk megkóstolása maradandóvá tették a Natura 2000-es hálózat részét képező tájegység megismerését.
- A Téb-erdőben\*, ill. a Szipa-patak menti egykori legelők\* hagyásfáinak képében olyan tölgyekkel találkoztunk, melyek egész más képet mutattak, mint a debreceni Nagyerdő tölgyei. A hagyásfák terebélyes koronája meglepte a magasra nyúló fák látványához szokott csapatot. Bár a keresztes viperáról csak hallottunk, zöld gyíkokkal, különleges madarakkal, rengeteg ízeltlábúval gyakran találkoztunk – az emlősök nyomait az erdő sarasabb-agyagosabb részei mentén követhettük.
- A minőségi mikroszkóp által nyújtott képek elvarázsolták a gyerekeket: csodálatos módon felnagyították az apró „parányokat”. A pöcsik szeme, a zuzmó, a csalánször stb. mind új színben tűntek fel előttünk: egy új, eddig másképp látott világ tárult ki szemünk előtt. A \*Csaronda és a Tisza vizének vízcseppjei szintén mozgalmas látványt mutattak...
- Gyógynövényismeret nem csak felismerés-rajzolás szintjén jelent meg: megszagláshattuk, ízlelhettük az egyes növények milyenségét – szembeállítva a fogyasztói kultúra által reklámozott, ízesített, egészségtelen termékekkel. Power point-os vetített előadáson a fogyasztói kultúráról, a hulladékok témaköréről is hallhattunk.
- Diaképes előadás\* során átfogó képet kaptunk a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzetről és a Natura 2000 területekről.

### **Hogyan tervezi hasznosítani - a megvalósított erdei iskola program során- a NATURA 2000 témakörben szerzett ismereteket az iskola pedagógiai programjában, illetve a további nevelő-oktató munkájában? (max: 1 oldal)**

- Előzetes gyűjtőmunkákkal készültünk az útra, az internetes kérdőíveket igyekeztünk a kapott szóróanyagokra is építve feldolgozni-kitölteni. Az erdei iskolában eltöltött interaktív munka mélyebb beépülést és egyben vidám közösségépülést jelentett számunkra. Így a többszörös visszacsatolással remélhetőleg emlékezetes élményként és valóban beépült ismeretanyagként viszik tovább nyolcadikosaink az itt tanultakat és tapasztaltakat.
- Az élményszerűen elmesélhető ismeretanyag mindenképp figyelemfelkeltőbb-átadhatóbb tanításra ad lehetőséget.



Svájci-Magyar Együtműködési Program – 4. prioritási terület  
Swiss-Hungarian Cooperation Programme – Focus area 4

A projekt a Svájci-Magyar Együtműködési Program társfinanszírozásával valósult meg.  
The project is supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution.

<http://www.svajcihozzajarulas.hu>

<http://www.swiss-contribution.hu>

- A biológiai sokféleség megőrzésére való törekvés, az ökológiai összefüggések felismerése-beépítése a mindennapokba, a megismert madárvilág helyi viszonylatok közötti felismerése-védelme mind környezeti nevelésünkbe beépíthető elem.
- Próbálom a további évfolyamokat is arra ösztönözni, hogy ők is jussanak el és ismerjék meg „testközelben” ezt a tájegységet.

### **Amennyiben a tervezett programhoz képest változás történt, kérjük ennek leírását és indoklását!**

A tervezett program szerint hozott program lett volna a „nemezbiológok készítése”, amit csak az iskolában tudtunk megvalósítani, mert tömegközlekedéssel érkeztünk az erdei iskolába. A tervezett méretű biológok előállításához rengeteg gyapjúra volt szükség, amit sajnos ily módon végül nem tudtunk magunkkal vinni.

Plusz programként gyalogtúra helyett egy hosszabb túrát tudtunk megvalósítani kerékpárral Csaroda-Tákoson keresztül Tivadar-Tarpa felé a Tisza töltésén keresztül.

### **Mutassa be a program tervezett utógondozását. (max: 1 oldal)**

Madárgyűrésen testközelből ismerhettünk meg több énekes madarakat – az állatok testközelben való megfigyelése, érintése”megérintette” a gyerekeket is: itthon fafaragás órán madárodúkat, későbbiekre madáretetőket készítettek.

A tanultak, megismertek, látottak feldolgozása itthon is folytatódott: több élőlény, néprajzi eszköz művészi megrajzolása, festése is megtörtént: ezekből az alkotásokból később iskolánk aulájában kiállítást szerveztünk.

Az éjszakai égbolt vizsgálata, a hozzá kapcsolódó vetítés a csillagászat epochánk tudásanyagának elmélyítésére adott lehetőséget.

A helyszínen szerzett gyógynövényismeret-gyógyteakészítés Debrecenben „folytatódott”: az iskolában ültettünk gyógynövényeket, hogy ott is főzhessünk ilyen teát.

A fogyasztóvédelmi előadás nagy hatással volt a gyerekekre: hazakerülve is próbáltunk környezettudatosabban élni mindennapjainkban.

A pályázatban tervezett programpontok megvalósítása mellett a történelmi-néprajzi vonatkozások is előtérbe kerültek: a vízről-árvízről elhangzottak, ill. a megtekintett kis falvakban a Makovecz Imre által tervezett, majd a kormány által újjáépítettett parasztházak a vidék társadalmi-gazdasági vonatkozásainak átbeszélésére is lehetőséget teremtettek.

